

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТАРАНЕНКО ЮЛІЯ ПЕТРІВНА

УДК 371.134:792.8:37.036 (043.3)

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХОРЕОГРАФІЇ
ДО РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ
ШКОЛЯРІВ**

13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Бердянськ – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Бердянському державному педагогічному університеті, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор
Коваль Людмила Вікторівна,
Бердянський державний педагогічний
університет, декан факультету психолого-
педагогічної освіти та мистецтв.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
Федій Ольга Андріївна,
Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка, завідувач
кафедри початкової освіти, природничих і
математичних дисциплін та методик їх
викладання;

кандидат педагогічних наук, доцент
Андрощук Людмила Михайлівна,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, завідувач
кафедри хореографії та художньої культури.

Захист відбудеться “28” грудня 2017 року о 10 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 18.092.01 в Бердянському державному педагогічному університеті за адресою: 71110, м. Бердянськ, вул. Горького, 19, 1 поверх, ауд. 5б112, Компетентнісний центр інклюзивної освіти.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Бердянського державного педагогічного університету за адресою: 71118, м. Бердянськ, вул. Шмідта, 4.

Автореферат розісланий “27” листопада 2017 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

В. І. Жигір

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Глобалізований світ з його високим динамізмом змін та спрямованістю на відродження національних традицій висуває нові вимоги до реформування вищої мистецько-педагогічної освіти в Україні, яка б забезпечувала розробку та впровадження інноваційних стратегій розвитку індивідуальності, творчої активності, самостійності та становлення професійної компетентності майбутніх учителів хореографії.

Основні концептуальні положення щодо вдосконалення та подальшого розвитку вищої мистецько-педагогічної освіти закладено в Законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014); Стратегії Європейського Союзу з освіти та навчання «Європа–2020» (2011), Стратегії інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів (2009), Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013); «Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років» (2014); Галузевій концепції розвитку неперервної педагогічної освіти (2013), Педагогічній Конституції Європи (2013) та ін.

У зв'язку з оновленням вітчизняної вищої мистецько-педагогічної освіти набуває актуальності проблема підготовки майбутніх учителів хореографії, здатних працювати з учнями початкової ланки як у шкільних, так і позашкільних закладах освіти. Хореографічна діяльність є синтезом фізичного та естетичного розвитку молодших школярів і позитивно впливає на збереження їхнього здоров'я, задоволення художньо-творчих потреб, сприяє вихованню національної свідомості тощо.

У контексті зазначеного не менш важливим є осучаснення підготовки майбутніх учителів до організації хореографічної діяльності молодших школярів, ураховуючи їх психологічні та індивідуально-вікові особливості, а також усвідомлюючи, що цей процес можливий за умови розвитку кожної особистості як унікальної, наділеної неповторними рисами. Проте дослідження педагогічного досвіду свідчить про недостатню готовність молодих учителів хореографії розвивати креативні можливості учнів у шкільних та позашкільних закладах освіти.

Проблема підготовки мистецько-педагогічних кадрів знаходиться в царині наукових інтересів багатьох учених. Зокрема, вивчаються методологічні засади сучасної філософії освіти (В. Андрющенко, І. Зязюн, В. Кремень, В. Огнев'юк та ін.); історія розвитку вищої мистецько-педагогічної освіти (Т. Благова, С. Горбенко, О. Щолокова та ін.); теоретичні та практичні аспекти вдосконалення навчально-виховного процесу підготовки майбутніх учителів (К. Баханов, І. Богданов, В. Бондар, І. Глазкова, М. Євтух, В. Жигірь, А. Крамаренко, А. Кузьмінський, Л. Коваль, В. Лозова, С. Мартиненко, Л. Петухова, О. Савченко, І. Соколова, О. Федій, Л. Хоружа та ін.); особливості підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін загалом (А. Болгарський, С. Горбенко, Т. Завадська, А. Козир, Л. Масол, О. Отич, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Щолокова та ін.) і учителів хореографії зокрема (Л. Андрощук, О. Бурля, Н. Горбатко, О. Єфімчук, Б. Колногузенко, О. Кравчук, О. Мартиненко, О. Реброва, Т. Сердюк,

О. Таранцева, М. Тихонов, О. Філімонова та ін.). Проблема хореографічної підготовки майбутніх учителів початкових класів була предметом вивчення П. Коваль, І. Поклад, Б. Стасько, А. Чернишової, О. Фокіна та ін.

Аналіз змісту наукових праць дозволив дійти висновку, що теорія та практика професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до роботи з учнями початкової ланки в шкільних та позашкільних закладах освіти є практично не розробленою та потребує всебічного комплексного дослідження, створення якісно нової моделі, її реалізації в педагогічних ВНЗ.

Вивчення нормативно-правових документів, наукових джерел та педагогічного досвіду під кутом зору досліджуваної проблеми засвідчило, що нерозв'язаними залишаються суперечності між:

- об'єктивною потребою суспільства в компетентних учителях хореографії для шкільних та позашкільних закладів освіти та традиційною репродуктивною системою їх підготовки у педагогічних ВНЗ;

- визнанням важливості міжпредметної інтеграції в професійній підготовці майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та недостатньою увагою до розв'язання цієї проблеми в її змістовому аспекті;

- необхідністю розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів в умовах формування загальнокультурних і національних цінностей засобами хореографічної діяльності та недостатньою спрямованістю змісту освіти на формування готовності майбутніх учителів хореографії здійснювати цей процес.

Актуальність порушеної проблеми, її недостатня теоретична розробленість та практичне дослідження, а також нагальна потреба в подоланні зазначених суперечностей зумовили вибір теми дисертації **«Підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів»**.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до комплексної науково-дослідної теми кафедри хореографії Бердянського державного педагогічного університету «Інноваційні технології професійної підготовки майбутнього вчителя хореографії в вищому педагогічному навчальному закладі» (протокол № 8 від 26 лютого 2015 р.). Тему дослідження затверджено вченою радою Бердянського державного педагогічного університету (протокол № 11 від 05 квітня 2013 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 4 від 23 квітня 2013 р.).

Об'єкт дослідження – підготовка майбутніх учителів хореографії в педагогічних ВНЗ.

Предмет дослідження – підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Відповідно до мети визначено **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати психолого-педагогічну та мистецтвознавчу літературу з проблеми підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів і визначити основні поняття дослідження.

2. Визначити критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

3. Розробити модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та обґрунтувати педагогічні умови її реалізації.

4. Розробити й апробувати ресурсне забезпечення процесу підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

5. Експериментально перевірити ефективність моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Для виконання поставлених завдань використано такі **методи дослідження:**

теоретичні: аналіз психолого-педагогічної, мистецтвознавчої літератури з метою з'ясування стану та перспектив досліджуваної проблеми; синтез, узагальнення, що дало змогу теоретично вивчити наукову проблему, сформувані базовий понятійно-термінологічний апарат; порівняння, абстрагування й конкретизація – для обґрунтування сутності готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та педагогічних умов професійної підготовки студентів; моделювання – для розробки експериментальної моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів;

емпіричні: діагностичні (анкетування, бесіда, тестування) – для оцінки рівнів сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; педагогічний експеримент, власний педагогічний досвід – для впровадження моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у реальний навчальний процес педагогічних ВНЗ й перевірки її результативності; статистичні методи – для кількісного й якісного аналізу результатів педагогічного експерименту та встановлення наукової достовірності отриманих результатів дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

вперше: теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яка складається з теоретичного, операційно-творчого та рефлексивно-оцінного блоків, реалізується завдяки створенню педагогічних умов (мотивування майбутніх учителів хореографії до мистецько-педагогічної діяльності, яка забезпечує послідовне становлення їх творчої індивідуальності; упровадження інноваційних форм і методів навчання, які безпосередньо впливають на формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей

молодших школярів; активізація рефлексивної діяльності студентів-хореографів щодо можливостей розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності), забезпечує сформованість у майбутніх учителів хореографії готовності до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та передбачає запровадження відповідного ресурсного забезпечення (зміст, форми, методи навчання); визначено сутність поняття «підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів»;

уточнено термінологічний апарат у контексті підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, а саме сутність понять: «готовність майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів», «художньо-творчі здібності молодших школярів у процесі хореографічної діяльності»;

удосконалено зміст навчання майбутніх учителів хореографії у процесі вивчення фахових дисциплін;

подальшого розвитку набули ідеї використання особистісно зорієнтованого, компетентнісного, креативного підходів у процесі підготовки майбутніх учителів хореографії в педагогічних ВНЗ; ідеї формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що створено та впроваджено в процес підготовки майбутніх учителів хореографії: *навчально-методичний посібник* «Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності»; *навчально-методичні комплекси* з дисциплін «Теорія і методика сучасного танцю», «Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом», «Шкільний курс хореографії та методика навчання»; *відеозразки* уроків хореографії для дітей молодшого шкільного віку в інтернет мережі YouTube; *персональний блог* з розповсюдження досвіду «Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів на уроках хореографії» (<http://juliamarlenbrcom.blogspot.com/>).

Матеріали дослідження впроваджено в навчальний процес Бердянського державного педагогічного університету (довідка № 57–42/612 від 15.06.2017 р.), Центральноукраїнського (Кіровоградського) державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (довідка № 62–Н від 27.03.2017 р.), Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (довідка № 01–28/1166 від 01.06.2017 р.), Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (довідка № 04/261 від 18.05.2017 р.).

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження доповідалися й обговорювалися на науково-практичних конференціях: *міжнародних*: «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті педагогічних ідей Фрідріха Фребеля» (Херсон, 2014); *Pedagogy and Psychology In an Era of Increasing Flow of Information – 2015* (Budapest, 2015); «Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє» (Київ, 2015); «Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти:

здобутки, проблеми та перспективи» (Умань, 2015), «Sacrum e profanum в культурі» (Львів, 2015), «Модернізація педагогічної освіти: виклики XXI століття» (Київ, 2016), конференція, присвячена 160-річчю від дня народження С. Русової (Чернігів, 2016); «Наука і молодь в XXI сторіччі» (Полтава, 2016); *всеукраїнських*: «Проблеми та перспективи розвитку хореографічного мистецтва» (Херсон, 2015, 2016), «Педагогічна освіта і наука: традиції, реалії, перспективи» (Умань, 2015), «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав-Хмельницький, 2016), «Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді» (Мелітополь, 2016), «Цілісний науково-педагогічний процес у вищій школі» (Бердянськ, 2014, 2016), «Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти» (Умань, 2017), «Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності» (Полтава, 2017), «Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку» (Бердянськ, 2017), «Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти» (Бердянськ, 2017).

Публікації. Основні теоретичні положення і висновки дисертаційного дослідження відображено в 16 публікаціях автора, з них: 6 статей у наукових фахових виданнях України з психолого-педагогічних наук, 1 стаття в зарубіжному науковому виданні, 8 тез доповідей у матеріалах конференцій, 1 навчальна програма.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційне дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури з 223 джерел, додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 282 сторінки, із них – 170 сторінок основного тексту. Робота містить 9 таблиць, 6 рисунків. Додатки розміщено на 86 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми і доцільність її наукової розробки, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, охарактеризовано методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, подано інформацію про впровадження й апробацію результатів дослідження, відомості про публікації, в яких відображено основні теоретичні положення, висновки дисертаційного дослідження, а також подано структуру дисертації.

У першому розділі **«Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів»** розглянуто проблему підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у психолого-педагогічній літературі; подано характеристику понять дослідження; розглянуто стан підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у педагогічних ВНЗ України.

На засадах проаналізованих та узагальнених теоретичних праць (Г. Бондар, В. Моляко, Н. Кічук, Л. Коваль, В. Кремень, О. Савченко, С. Сисоєва та ін.) встановлено, що домінантою сучасної освітньої парадигми стає орієнтація на формування творчого потенціалу педагога, його світобачення, орієнтоване на

креативність. З'ясовано, що майбутній педагог має володіти не лише предметними знаннями та вміннями, але й здатністю до моделювання, планування, проектування та організації навчально-виховного процесу, бути креативним, що дасть йому можливість ефективно формувати творчу особистість молодшого школяра.

Теоретичний аналіз джерельної бази дослідження (Л. Андрошук, Т. Благова, О. Бурля, С. Куценко, О. Пархоменко, І. Радченко, О. Реброва, М. Рожко, Ю. Ростовська, Т. Сердюк, О. Таранцева та ін.) дав змогу констатувати, що учитель хореографії якнайкраще може вплинути на розвиток творчої індивідуальності молодших школярів, неповторної унікальної особистості під час хореографічної діяльності в шкільних і позашкільних закладах освіти.

Осмислення сутності підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів дозволило визначити тезаурус понять дослідження, який складається з двох груп. Перша група понять дослідження: мистецтво, хореографія, мистецька освіта, мистецька педагогіка, підготовка майбутніх учителів мистецьких дисциплін, підготовка майбутніх учителів хореографії – пов'язана з підготовкою майбутніх учителів мистецьких дисциплін, зокрема вчителів хореографії. До другої групи віднесені дефініції: здібності, творчість, творча діяльність, загальні та спеціальні художньо-творчі здібності, художньо-творчі здібності молодших школярів, що відображають процес розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Сукупність усіх проаналізованих дефініцій дало можливість уточнити базове поняття дослідження – «готовність майбутніх учителів до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів» та визначити поняття «підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів».

У розділі представлено компоненти готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів: мотиваційно-особистісний, процесуально-діяльнісний, творчо-рефлексивний. Сутністю мотиваційно-особистісного компонента є позитивне ставлення студентів до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів відповідно до їх індивідуально-вікових особливостей. Процесуально-діяльнісний компонент характеризується наявністю в студентів загальнопедагогічних і хореографічних знань та умінь щодо розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; володінням методикою проведення уроків хореографії з метою розвитку художньо-творчих здібностей учнів. Творчо-рефлексивний компонент передбачає здатність майбутніх учителів здійснювати рефлексивну педагогічну діяльність; прагнення до саморозвитку і самовдосконалення в процесі мистецько-педагогічної діяльності в системі шкільної та позашкільної освіти.

Аналіз досліджень науковців (О. Блахут, В. Богута, Ю. Криворучко, А. Мелік-Пашаєв, І. Поклад та ін.) дозволив визначити поняття художньо-творчі здібності молодших школярів як індивідуальні особливості, що дозволяють їм якісно й легко опановувати способами створення художніх образів у хореографічному мистецтві.

Визначено структуру художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності, яка включає художньо-естетичну, танцювально-виконавську й творчо-діяльнісну складові, що розвиваються поступово на трьох рівнях залежно від індивідуально-вікових особливостей.

Дослідження стану підготовки студентів і молодих учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів здійснено на основі методик: опитування за Т. Ільїною (методика «Мотивація до навчання у ВНЗ»); анкетування студентів з метою виявлення інтересу до мистецько-педагогічної діяльності за модифікованою методикою О. Мартиненко; аналізу конспектів уроку хореографії; анкетування студентів і молодих учителів хореографії з метою виявлення рівня їх готовності до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; оцінювання сформованості показників кожного з критеріїв (мотиваційно-особистісного, процесуально-діяльнісного, творчо-рефлексивного) готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів в процесі вивчення дисциплін («Вступ до спеціальності», «Педагогіка», «Теорія і методика сучасного танцю», «Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом»).

Анкетування та опитування респондентів дозволило зробити висновок, що під час хореографічного навчання молодших школярів значна увага приділяється відпрацюванню танцювальних навичок і недостатньо – розвитку їх художньо-творчих здібностей.

Аналіз посібників, навчальних програм загальнопедагогічних і фахових дисциплін та програм практики показав, що вони знайомлять майбутніх учителів хореографії з історією виникнення танцю, його потенціалом, видами хореографічного мистецтва, педагогічними стилями керівництва дитячим хореографічним колективом, творчо-постановчим процесом, зразками побудови уроків, хореографічних етюдів та танців. Проте недостатньо уваги приділяється проблемі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Вивчення стану підготовки майбутніх учителів хореографії в умовах педагогічних ВНЗ дозволило констатувати необхідність оновлення навчально-методичних комплексів із загальнопедагогічних та фахових дисциплін, які були б орієнтовані на сучасні тенденції розвитку мистецько-педагогічної освіти та формування в студентів готовності розвивати художньо-творчих здібності молодших школярів відповідно до їх індивідуально-вікових особливостей як важливої передумови проведення формувального експерименту.

У другому розділі **«Моделювання підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів»** схарактеризовано модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та описано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Відповідно до мети, завдань, теоретичного аналізу і практичного стану дослідженої проблеми розроблено модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів (рис.1).

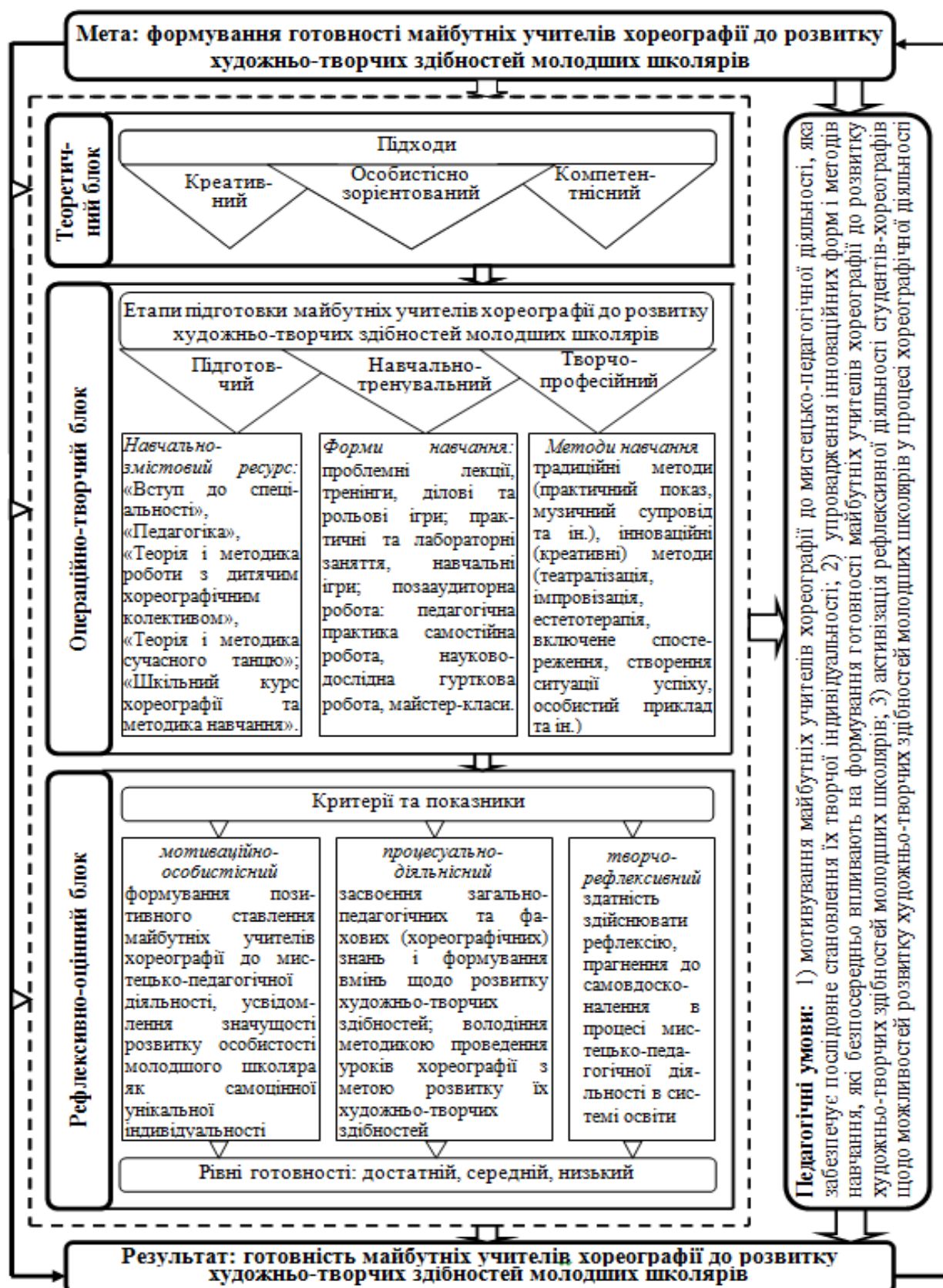

Рис. 1. Модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів

Цільовим призначенням моделі, яка складається з трьох блоків (теоретичний, операційно-творчий, рефлексивно-оцінний) є формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Теоретичний блок моделі розкриває наукові підходи (особистісно зорієнтований, компетентнісний та креативний), на основі яких сформульовано концептуальну ідею дослідження: чим яскравіша індивідуальність майбутнього вчителя хореографії, тим гармонійніше в ньому будуть поєднуватися професіоналізм і духовна культура; своєрідніше він сприйматиме, оцінюватиме й перетворюватиме навколишню дійсність і цікавішим стане для своїх вихованців, набуваючи завдяки цьому значно більших можливостей впливу на розвиток їхніх художньо-творчих здібностей.

Операційно-творчий блок включає три етапи підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів (підготовчий, навчально-тренувальний, творчо-професійний), які реалізуються за рахунок оновлення змісту загальнопедагогічних («Вступ до спеціальності», «Педагогіка») і фахових («Теорія і методика сучасного танцю», «Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом», «Шкільний курс хореографії та методика навчання») дисциплін й упровадженню в навчальний процес інноваційних форм і методів навчання.

Рефлексивно-оцінний блок містить критерії (мотиваційно-особистісний, процесуально-діяльнісний, творчо-рефлексивний), показники та рівні (низький, середній, достатній) готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Як досягнення основної мети моделі підготовки майбутніх учителів хореографії в педагогічних ВНЗ є сформована в них готовність до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Виявлено педагогічні умови реалізації моделі, які сприятимуть формуванню готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів і відповідають її компонентам: мотивування майбутніх учителів хореографії до мистецько-педагогічної діяльності, яка забезпечує послідовне становлення їх творчої індивідуальності; упровадження інноваційних форм і методів навчання, які безпосередньо впливають на формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; активізація рефлексивної діяльності студентів-хореографів щодо можливостей розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності.

У третьому розділі **«Дослідно-експериментальна перевірка ефективності моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів»** описано методику проведення експериментального дослідження, розкрито поетапне впровадження моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та подано перевірку її ефективності.

Експериментальне дослідження проводилось у продовж 2014–2017 рр. у вищих навчальних закладах України: Бердянському державному педагогічному університеті (факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв), Центральноукраїнському (Кіровоградському) державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (мистецький факультет), Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти), Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (факультет культури і мистецтв). На різних етапах експериментальної роботи задіяно 312 респондентів, із них 221 студент і 91 молодий педагог-хореограф шкільних та позашкільних закладів освіти.

Формувальний етап педагогічного експерименту був спрямований на впровадження моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яке відбувалося в три етапи (підготовчий, навчально-тренувальний, творчо-професійний).

На підготовчому етапі експериментального дослідження здійснювалося формування мотиваційно-особистісного компонента готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, який спрямовувався на становлення їхнього професійного інтересу до мистецько-педагогічної діяльності, прагнення розвивати художньо-творчі здібності молодших школярів (естетичний смак, творчу уяву) відповідно до індивідуально-вікових особливостей та усвідомлення значущості розвитку їх особистості як самоцінної унікальної індивідуальності. Цей процес відбувався завдяки впровадження в зміст навчання в педагогічному ВНЗ проблемних лекцій: лекцій-прес-конференцій, лекцій-діалогу («Вступ до спеціальності» та «Педагогіка» (I курс)), лекцій в парі (бінарних), лекцій-провокацій («Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом» (II–III курс), «Шкільний курс хореографії та методика навчання» (IV курс), лекцій-візуалізацій, лекцій-концертів («Теорія і методика сучасного танцю» (II–III курс)) та ін.; організації ділових і рольових професійно-орієнтованих ігор та тренінгів.

На навчально-тренувальному етапі в майбутніх учителів хореографії формувався процесуально-діяльнісний компонент готовності до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, що передбачав вдосконалення загальнопедагогічних, професійних (виконавських і балетмейстерських) знань, умінь і навичок. На цьому етапі для формування готовності майбутніх учителів хореографії розвивати художньо-творчі здібності молодших школярів активно впроваджувалася організація практико-орієнтованого процесу навчання студентів-хореографів шляхом створення педагогічних ситуацій та розв'язання хореографічно-творчих завдань.

На творчо-професійному етапі експериментального навчання здійснювалося формування творчо-рефлексивного компонента, який дозволяв майбутнім фахівцям моделювати та проводити уроки хореографії для молодших школярів з метою розвитку їх художньо-творчих здібностей та здійснювати рефлексію мистецько-педагогічної діяльності, усвідомлювати значущість саморозвитку та

самовдосконалення в процесі мистецько-педагогічної діяльності в системі шкільної та позашкільної освіти. Цей етап здійснювався у процесі педагогічної практики, організації самостійної роботи, науково-дослідної діяльності та участі в майстер-класах майбутніх учителів хореографії.

У межах експерименту існувала гнучкість переходу від одного етапу до іншого або їх перетин, що обумовлювало тісний взаємозв'язок і сприяло ефективності впровадження моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

На завершальному (контрольному) етапі експериментального дослідження здійснювалась оцінка ефективності впровадження моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів на основі моніторингу, який мав неперервний характер, оскільки організовувався на всіх етапах експериментального навчання, були використані методики, які застосовувалися на констатувальному етапі за уточненими критеріями та показниками.

Аналіз результатів формульованого експерименту показав, що на прикінцевому етапі відбулися відчутні позитивні зміни у професійній підготовці майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Так, кількість студентів експериментальної групи достатнього рівня збільшилась на 34,8 %, у той час, коли в контрольній групі різниця склала лише 9,1 %. Істотно зменшились показники низького рівня в експериментальній групі (на 32,1 %), незначною виявилася зміна показників цього рівня в контрольній групі (16,5 %). Це свідчить про ефективність впровадження експериментальної моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів і можливість її подальшого застосування в педагогічних ВНЗ.

Результати поділу за рівнями сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Рівні сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів

Рівні	Контрольна група		Експериментальна група	
	Кількість осіб (109)	%	Кількість осіб (112)	%
На початку експерименту (констатувальний етап)				
Достатній	13	12	19	17
Середній	41	37,6	44	39,3
Низький	55	50,4	49	43,7
Наприкінці експерименту (контрольний етап)				
Достатній	23	21,1	58	51,8
Середній	49	45	41	36,6
Низький	37	33,9	13	11,6

Студенти з достатнім рівнем сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів виявляли позитивне ставлення до мистецько-педагогічної діяльності, цілком усвідомлювали значущість розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів відповідно до їх індивідуально-вікових особливостей. Їх вирізняли ґрунтовні загальнопедагогічні та професійні (виконавські, балетмейстерські) знання. Під час педагогічної практики студенти цього рівня продемонстрували вміння моделювати й проводити уроки хореографії, використовуючи інноваційні методи, з метою розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Майбутні вчителі хореографії схарактеризованої групи є самодостатніми й не потребують сторонньої допомоги, постійно спрямовують свою діяльність на рефлексію, саморозвиток, накопичення практичного досвіду організації творчого процесу навчання хореографії в шкільних і позашкільних закладах освіти.

Середній рівень сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів характерний для студентів, які були достатньо мотивовані до мистецько-педагогічної діяльності, усвідомлювали роль, мету і значущість розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у закладах шкільної та позашкільної освіти. Майбутні вчителі хореографії оволоділи на належному рівні загальнопедагогічними та професійними (виконавськими, балетмейстерськими) знаннями. Вони проявляли вміння моделювати та проводити уроки (заняття) хореографії для молодших школярів, однак не завжди віддавали перевагу інноваційним методам навчання, інколи потребували методичної підтримки. Студенти могли здійснити адекватну професійну самооцінку, самоаналіз уроку (заняття) та були спрямовані на самовдосконалення в подальшій професійній діяльності.

Низький рівень сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів характеризував тих студентів, які були недостатньо спрямовані на подальшу мистецько-педагогічну діяльність й не надавали належного значення розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Недостатнім було їхнє прагнення до систематичного оволодіння загальнопедагогічними й професійними (виконавськими, балетмейстерськими) знаннями про розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів відповідно до їх індивідуально-вікових особливостей. Студенти відчували значні труднощі у процесі моделювання уроків (занять) хореографії, а під час їх проведення не завжди могли встановити контакт з дітьми, оскільки застосовували, як правило, традиційні форми і методи та потребували постійної методичної допомоги. Майбутні вчителі хореографії мало уваги приділяли саморозвитку та самовдосконаленню, відчували значні труднощі в здійсненні рефлексивної діяльності, тому що не приділяли їй належного значення.

Рівні сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів подано на рис. 2.

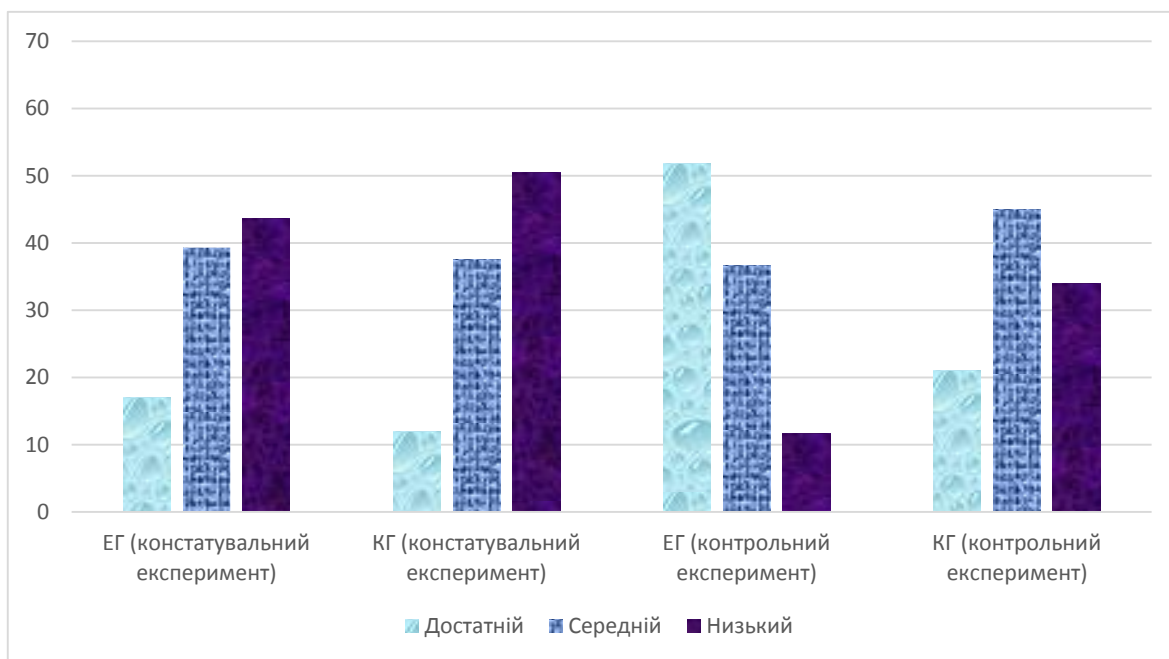

Рис. 2. Рівні сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів

Таким чином, позитивна динаміка переходу від одного рівня до іншого з певними якісними змінами в мотиваційно-особистісному, процесуально-діяльнісному, творчо-рефлексивному компонентах готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів засвідчує дієвість і можливість подальшого застосування розробленої нами моделі в педагогічних ВНЗ України.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано розв'язання наукової проблеми щодо підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яка виявляється в розробленні та науковому обґрунтуванні моделі цього процесу. Результати дослідження засвідчили досягнення мети, вирішення поставлених завдань і дали змогу сформулювати такі висновки:

1. Аналіз психолого-педагогічної і мистецтвознавчої літератури з проблеми професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів дозволив визначити основні поняття дослідження, які з одного боку пов'язані з професійною підготовкою майбутніх учителів хореографії, а іншого – відображають процес розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Уперше визначено зміст поняття підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів як процесу формування особистості педагога, що проявляється в здатності визначати метою професійної діяльності розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів засобами хореографії, урахування їх індивідуально-вікові особливості; обирати способи досягнення цієї мети; здійснювати самоаналіз; прогнозувати

шляхи та засоби підвищення його продуктивності.

Уточнено поняття готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Це інтегрована особистісно-професійна якість, що має складну багатокомпонентну структуру (мотиваційно-особистісний, процесуально-діяльнісний, творчо-рефлексивний), взаємодія яких забезпечує здатність здійснювати в процесі професійної діяльності формування особистості молодшого школяра як самоцінної унікальної індивідуальності засобами хореографії.

2. Визначено критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів: мотиваційно-особистісний критерій (позитивне ставлення до мистецько-педагогічної діяльності, усвідомлення значущості розвитку особистості молодшого школяра як самоцінної унікальної індивідуальності), процесуально-діяльнісний критерій (загальнопедагогічні та хореографічні знання й вміння щодо розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, володіння методикою проведення уроків хореографії з метою розвитку художньо-творчих здібностей учнів), творчо-рефлексивний критерій (здатність здійснювати рефлексію, прагнення до саморозвитку та самовдосконалення в процесі мистецько-педагогічної діяльності в системі шкільної та позашкільної освіти). В основу якісної відмінності рівнів покладено сукупність параметрів, які відображають кількісно-якісні особливості процесу формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

3. Розроблено модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яка включає теоретичний, операційно-творчий та рефлексивно-оцінний блоки, базується на методологічних засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та креативного підходів і передбачає результат – сформованість готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Теоретично обґрунтовано педагогічні умови реалізації моделі в педагогічних ВНЗ, а саме: мотивування майбутніх учителів хореографії до мистецько-педагогічної діяльності, яка забезпечує послідовне становлення їх творчої індивідуальності; упровадження інноваційних форм і методів навчання, які безпосередньо впливають на формування готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів; активізація рефлексивної діяльності студентів-хореографів щодо можливостей розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності.

4. Розроблено й апробовано ресурсне забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів (оновлено навчально-методичні комплекси з дисциплін «Теорія і методика сучасного танцю», «Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом», «Шкільний курс хореографії та методика навчання», інноваційні методи й форми навчання (проблемні лекції, тренінги, майстер-класи,

включене відеоспостереження, імпровізація, естетотерапія та ін.), використання яких сприяє формуванню готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та дозволяє створити єдину логічну систему професійного навчання.

5. Експериментально перевірено ефективність моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Узагальнення результатів формувального експерименту дослідження дозволило виявити динаміку кількісно-якісних змін на всіх рівнях готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. На достатньому та середньому рівнях у межах розвитку всіх компонентів цілісного утворення в експериментальній групі порівняно з контрольною зросла кількість студентів з достатніми показниками сформованості готовності майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів і відповідно зменшилась їхня кількість на низькому рівні. Це засвідчує дієвість і можливість подальшого застосування моделі підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Викладені наукові результати проведеного дослідження не вичерпують усіх аспектів складної та багатопланової проблеми підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. Перспективними для подальших досліджень є проблема професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до позакласної роботи з молодшими школярами та до організації й проведення хореографічної діяльності з різновіковими групами дітей у позашкільних закладах освіти.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Тараненко Ю. П. Проблема підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей учнів молодших класів у психолого-педагогічній літературі / Ю. П. Тараненко // Освіта та розвиток обдарованої особистості : [науково-методичний журнал]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 2014. – №5 (24). – С. 16–19.

2. Тараненко Ю. П. Розвиток творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку на хореографічних заняттях / Ю. П. Тараненко // Проблеми сучасної педагогічної освіти : [збірник статей]. Серія : Педагогіка і психологія. – Ялта : РВВ КГУ, 2014. – Вип. 44. – Ч. 4. – С. 203–208.

3. Тараненко Ю. П. Інноваційний аспект формування позитивної мотивації у майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів / Ю. П. Тараненко // Проблеми підготовки сучасного вчителя : [збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини] / [ред. Безлюдний О.І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. – Випуск 12, Ч.2. – С. 106–113.

4. Тараненко Ю. П. Модель підготовки майбутніх учителів хореографії до

розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів / Ю. П. Тараненко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : [збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини] / [ред. Безлюдний О.І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. – Вип. 53. – С. 63–71.

5. Тараненко Ю. П. Структурні компоненти художньо-творчих здібностей молодших школярів / Ю. П. Тараненко // Педагогічні науки : [збірник наукових праць]. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – Вип. LXX. Том 1. – С. 59–64.

6. Тараненко Ю. П. Професійна підготовка майбутніх учителів хореографії в контексті розвитку мистецької педагогіки / Ю. П. Тараненко // Наукові записи Бердянського державного педагогічного університету : [зб. наук. праць]. Серія : Педагогічні науки : – Вип.1. – Бердянськ : БДПУ, 2017. – С. 215–221.

Статті в наукових іноземних виданнях

7. Psychological-Pedagogical Foundations of Training Future Teachers of Choreography for the Development of Artistic-Creative Abilities of Primary School Pupils // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – Vol. III (25). – Budapest, 2015. – P. 21–25.

Матеріали науково-практичних конференцій, тези доповідей

8. Тараненко Ю. П. Формування мотивації майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів / Ю. П. Тараненко // Проблеми та перспективи розвитку хореографічного мистецтва : [матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції] ; (Херсон, 27 березня 2015 р.). – Херсон : МПП «Издательство IT», 2015. – С. 236–243.

9. Тараненко Ю. П. Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів на заняттях із джаз-модерн танцю / Ю. П. Тараненко // Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє : [матеріали міжнародної науково-практичної конференції] ; (Київ, 2–3 жовтня 2015 р.). – К. : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2015. – С. 35–38.

10. Тараненко Ю. П. Підготовка майбутніх учителів хореографії до роботи з дітьми молодшого шкільного віку / Ю. П. Тараненко // Проблеми та перспективи розвитку хореографічного мистецтва в системі вищої освіти : [матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції] ; (Херсон, 25 березня 2016 р.). – Херсон. : МПП «Издательство «IT», 2016. – С. 180–192.

11. Тараненко Ю. П. Креативний підхід у професійній підготовці майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів / Ю. П. Тараненко // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку : [матеріали XXVII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції] ; (Переяслав-Хмельницький, 17 листопада 2016 р.). – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 27. – С. 326–328.

12. Тараненко Ю. П. Компетентнісний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх учителів хореографії / Ю. П. Тараненко // Наука і молодь в

XXI сторіччі : [матеріали міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції] ; (Полтава, 1–2 грудня 2016 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – ч.2. – С. 197–199.

13. Тараненко Ю. П. Роль гри в розвитку творчих здібностей молодших школярів на хореографічних заняттях / Ю. П. Тараненко // Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді : [матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених] ; (Мелітополь, 2 грудня 2016 р.) ; [ред. д. філос. н., проф. Р. Олексенка]. – Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. – С. 242–244.

14. Тараненко Ю. П. Структурні компоненти творчої компетентності майбутніх учителів хореографії / Ю. П. Тараненко // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : [матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції] ; (Умань, 16 березня 2017 р.). – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2017. – С. 135–139.

15. Тараненко Ю. П. Використання особистого прикладу викладача педагогічного ВНЗ у підготовці майбутніх учителів хореографії / Ю. П. Тараненко // Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку : [матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції] (Бердянськ, 20–21 квітня 2017 р.). – Бердянськ : БДПУ, 2017. – Ч.2. – С. 182–184.

Навчальна програма

16. Тараненко Ю. П. Теорія і методика сучасного танцю / Ю. П. Тараненко // Збірник програм нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки студентів напряму 6.020202 Хореографія* / [ред. О. В. Мартиненко]. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – С. 103–118.

АНОТАЦІЇ

Тараненко Ю. П. Підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». – Бердянський державний педагогічний університет. – Бердянськ, 2017.

У дослідженні теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено модель підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яка складається з теоретичного, операційно-творчого та рефлексивно-оцінного блоків, реалізується завдяки створенню педагогічних умов, забезпечує сформованість у майбутніх учителів хореографії готовності до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів та передбачає запровадження відповідного ресурсного забезпечення (зміст, форми, методи навчання). Визначено сутність поняття «підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів».

Розроблено й апробовано ресурсне забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, яке включає: навчально-методичний посібник «Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів у процесі хореографічної діяльності»; навчально-методичні комплекси з дисциплін «Теорія і методика сучасного танцю», «Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом», «Шкільний курс хореографії та методика навчання»; відеозразки уроків хореографії для дітей молодшого шкільного віку в інтернет мережі YouTube; персональний блог з розповсюдження досвіду «Розвиток художньо-творчих здібностей молодших школярів на уроках хореографії».

Ключові слова: підготовка майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів, модель, педагогічні умови, готовність майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів.

Тараненко Ю. П. Подготовка будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.04 «Теория и методика профессионального образования». – Бердянский государственный педагогический университет. – Бердянск, 2017.

Исследована подготовка будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников.

Теоретически обоснована, разработана и экспериментально проверена модель подготовки будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников, которая состоит из теоретического, операционно-творческого и рефлексивно-оценочного блоков, реализуется благодаря созданию педагогических условий, обеспечивает сформированность у будущих учителей хореографии готовности к развитию художественно-творческих способностей младших школьников и предусматривает введение соответствующего ресурсного обеспечения (содержание, формы, методы обучения). Определена сущность понятия «подготовка будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников».

Разработано и апробировано ресурсное обеспечение профессиональной подготовки будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников, которое включает: учебно-методическое пособие «Развитие художественно-творческих способностей младших школьников в процессе хореографической деятельности»; учебно-методические комплексы по дисциплинам «Теория и методика современного танца», «Теория и методика работы с детским хореографическим коллективом», «Школьный курс хореографии и методика обучения»; видеопримеры уроков хореографии для детей младшего школьного возраста в интернет сети YouTube;

персональный блог по распространению опыта «Развитие художественно-творческих способностей младших школьников на уроках хореографии».

Ключевые слова: подготовка будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников, модель, педагогические условия, готовность будущих учителей хореографии к развитию художественно-творческих способностей младших школьников.

Taranenko Y.P. Training Future teachers of Choreography for the Development of Artistic-creative Abilities of Primary School Pupils. – Qualification scientific work on the reights of manuscript.

Thesis for the degree of candidate of pedagogical sciences on specialty: "Theory and practice of professional education". – Berdyansk State Pedagogical University. – Berdyansk, 2017.

Within the research it is theoretically grounded, developed and experimentally verified the model of training future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils which consists of the theoretical, operational-creative and reflexive-evaluation blocks. It is realized due to the creation of certain pedagogical events (motivation of future teachers of Choreography for the art-pedagogical activity which provides: the consistent incipience of their creative individuality; implementation of the innovative forms and methods of teaching which influence on the formation of readiness of future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school teachers; activation of reflexive activity of students'choreographers oriented on the opportunities of the development of artistic-creative abilities of primary school pupils during the process of choreography activity. this provides the formation of readiness of the future teachers of Choreography for the development of the artistic-creative abilities of primary school pupils and provides the implementation of the appropriate resource securement (content, forms, methods of teaching). It is determined the essence of the term "training of future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils" as the process of formation pedagogue's personality which is revealed in the ability to determine (as the goal of the professional activity) the development of the artistic-creative abilities of primary school pupils with the help of choreography, considering their individual-age peculiarities; to choose ways of gaining this goal, to realize the self-analysis; to forecast ways and methods of increasing its productivity.

It is clarified the terminological apparatus within the context of training future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils, namely, the essence of the term "artistic-creative abilities of primary school pupils during the process of the choreography activity" are determined as the individual peculiarities which allow them to master (easily) ways of creation artistic images within the choreography art. It is also determined the term "readiness of future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils" as the integrated personal-professional quality which has the complex multi-component structure (motivational-personal, procedural-activity component, creative-reflexive), whose interaction provides the ability to realize (during the process

of professional activity) the forming of the personality of primary school pupil as the self-valuable unique individuality by the means of Choreography.

It is developed and approbated the resource supplement of the professional training of future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils which includes: the educational-methodical textbook “The development of artistic-creative abilities of primary school pupils during the choreography activity”, educational-methodic complexes on disciplines “theory and methodic of the modern dance”, “Theory and methodic of work with the children choreographic collective”, ”The school course of choreography and methodic of teaching”; video-samples of Choreography lessons for the children of primary school pupils in the Internet (YouTube); personal blog on the experience’s distribution “The development of artistic-creative abilities of primary school pupils at Choreography lessons”. The implementation of this supplement provides the formation of readiness of future teachers of Choreography for the development artistic-creative abilities of primary school pupils.

Key words: training of future teachers of Choreography for the development of artistic-creative abilities of primary school pupils, model, pedagogical conditions, readiness of future teachers Choreography for the development of artistic-creative abilities od primary school pupils.

Підписано до друку 17.10.2017 р.
Гарнітура «Times New Roman». Формат 60x84/16. Папір офсет.
Друк – оперативний. Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 1,1
Тираж 100 прим. Зам. № 1141

Друк ПП Скребейко П.В.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виробників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 1509 від 26.09.2003 р.
м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 5
тел.: 097-930-42-50